

ת"פ 7502/01/19 - מדינת ישראל נגד נחמן האמער

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 7502-01-19 מדינת ישראל נ' האמער
תיק חיצוני: 5150/18

בפני	כבוד השופט ירון מינטקביץ
המאשימה	מדינת ישראל ע"י עו"ד רינת בן יעקב
נגד	
הנאשם	נחמן האמער ע"י עו"ד גיא קמרי

החלטה

לפני בקשת המאשימה לגבות עדויותיהם של שני עדים בדרך של ויעוד חזותי (וידאו קונפרנס).

נגד הנאשם הוגש כתב אישום, המייחס לו עבירה של עסקה בסם מסוכן, אשר חלק ממנה בוצע לכאורה בעיר ברצלונה. בין עדי התביעה שני שוטרים ממשטרת ספרד (עדים 17 ו- 18 בכתב האישום). בדיון שנערך לפני היום, עלה עדות השוטרים נחוצה לביסוס האשמה המיוחסת למשיב, ונוגעות לתפיסת סם אצל מעורב אחר.

על פי הבקשה, הרשויות בספרד לא אשרו את הגעתם של שני השוטרים לצורך מסירת עדות, משום שהדבר משבש את סדרי עבודת הרשויות שם וגורר את העדרותם של השוטרים מעבודתם למשך מספר ימים, מקום בו ניתן לשמוע את עדותם בדרך של ויעוד חזותי מבלי להטריחם אל מחוץ לגבולות מדינתם. עוד נטען, כי אין אפשרות לצוות על הבאתו של אזרח ממדינה זרה, לצורך שמיעת עדות בבית משפט ישראלי.

ב"כ הנאשם התנגד לגביית העדות בדרך המבוקשת. לטענתו, המאשימה לא בססה את הטענה כי לא ניתן להביא את העדים לישראל ולא פעלה באופן שנקבע באמנה הרלוונטית, המסדירה את אופן הבאתם של עדים והנשיאה בהוצאות הבאתם. עוד הפנה לכך שחומרי חקירה רלוונטיים לעדים אלו טרם הועברו לעיונו.

בהשלמת טיעון שהגיש ביום 18.9.19 הוסיף, כי המאשימה לא הציגה את ההתכתבויות עם הרשויות בספרד, וכי יש לקבל את עמדתם של העדים באופן ישיר, ולא מפי המאשימה. עוד טען, כי שמיעת עדות בדרך של ויעוד חזותי היא המוצא האחרון, בו יעשה שימוש רק אם אין כל אפשרות להביא את העדים לישראל.

לאחר שנתתי דעתי לטענות הצדדים ונסיבות הענין, ראיתי להעתר לבקשה:

המצב המשפטי ביחס לאופן גביית עדות בדרך של ויעוד חזותי, סוכם באופן בהיר וממצה בתפ"ח (חי') 40408-05-14, מדינת ישראל נ' מיכאל בן שושן:

סעיף 47 לחוק עזרה משפטית בין מדינות, תשנ"ח 1998 - אפשר גביית עדות בתחומה של מדינה זרה

לצורך הליך פלילי המתנהל בישראל, בכפוף לקיום הסכם בין המדינות ו"אם בית המשפט אישר שהראיות דרושות לצורך הליך משפטי בישראל".

ב"כ המאשימה הודיעה כי בין ישראל לבין צרפת קיימת אמנה בדבר עזרה הדדית בעניינים פליליים הכוללת גם עזרה בנושא גביית עדויות.

עוד נפנה לסעיף 14 לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971 המסדיר קבלת עדות שנגבתה בחו"ל כראיה בהתקיים שני תנאים נוספים "ובלבד שבית המשפט ראה להנחת דעתו שיש סיבה מספקת להיעדרו של העד שהעיד...וכי לנאשם או לעורך דינו ניתנה הזדמנות לחקור את העד חקירה שכנגד בשעה שנגבתה העדות".

אין מחלוקת בין הצדדים כי עדותו של מ.מ. מהותית ודרושה כראיה.

באשר למשמעות התנאי "סיבה מספקת להיעדרו של העד", שני הצדדים הפנו לע"פ 440/87 חדד נגד מדינת ישראל (20.3.89) בו הוגדרו מקרים בהם ייעתר בית משפט לבקשה:

"בלי למצות את רשימת המקרים, ניתן לומר כי אם לא נענה העד הנמצא בחוץ-לארץ להזמנה; אם שוכנע בית המשפט, טרם שהוצאה ההזמנה, כי אין בכוונתו, או אין ביכולתו של העד (מסיבות רפואיות, או אחרות) לבא ארצה לעדות; או אם שוכנע בית המשפט כי בואו של העד לשם חקירה בארץ כרוך בקשיים אחרים שהינם רציניים בשבילו".

בנוסף ראו ת"פ (מחוזי ת"א) 40123/04 מדינת ישראל נ' שגב גונן (19.1.05):

"הצהרתו של העד, כי אין בכוונתו או ברצונו להגיע לישראל, לצורך מתן עדות, מספקת היא, ואין בית המשפט צריך להשתכנע כי בפי העד סיבה מספקת לעמדתו זו".

לענין מנגנון שמיעת העדות נפנה לתקנה 15 לתקנות עזרה משפטית בין מדינות, התשנ"ט-1999:

"ביקשו רשות מוסמכת, רשות מוסמכת זרה או בעל דין, שגביית עדות תיעשה באמצעות מערכת טלוויזיה סגורה בין-לאומית, רשאי בית המשפט לאשר זאת אם נעשו הסידורים כדי לאפשר את אלה:

(א) לבית המשפט ולבעלי הדין - לצפות בעד בכל מהלך העדות, לשמוע אותו ולהציג לו שאלות;

(ב) לנאשם - לשמור על קשר עם סנגורו, ולהציג שאלות לעד באמצעותו".

בהתקיים התנאים הקבועים בתקנה 15, אותם יהיה על המאשימה להסדיר, אנו סבורים כי לא תפגענה זכויותיו של הנאשם להליך הוגן, כמובן שהצדדים יוכלו להעלות טענותיהם בשלב הסיכומים לענין משקלה של העדות.

ראו לענין זה פסק דינו של השופט א' רובינשטיין בע"פ 7900/11 רייפמן נגד מדינת ישראל:

"באשר לטענה בדבר עדות בויעוד חזותי (video conference), כשלעצמי סבורני כי ככל שההתפתחות הטכנולוגית המרשימה שאנו עדים לה מקרבת עדות כזו במהות לעדות בפני בית המשפט, כן יש מקום לאפשר את השימוש בה (ראו רע"א 3810/06 דורי נגד דשטיין, פ"ד סב(3) 175 (2007) שהזכיר חברי, ובינתיים חלפו שש שנים ועמן

עוד נפלאות טכנולוגיות; אך כמובן, השכל הישר מורנו כי זאת כאשר הטעם לאי בואו של העד אישית הוא ראוי".

ישומו של המצב המשפטי, כפי שנסקר למעלה, על המקרה שלפני, מביא למסקנה כי דין בקשת המאשימה להתקבל, שכן מתקיימים התנאים בהם יורה בית משפט על גביית עדות בדרך של ויעוד חזותי:

מהבהרות המאשימה בדיון היום, עולה כי עדותם של שני השוטרים רלוונטית להליך.

שני השוטרים אינם נמצאים בארץ, והעובדה שלא קיבלו אישור ממקום עבודתם להגיע להעיד בישראל, מהווה טעם סביר. יודגש, כי הפסיקה פרשה את התנאי שבסעיף 14 לפקודת הראיות, בדבר סיבה מספקת לאי הגעתו של עד לישראל, באופן רחב, על מנת שלא להציב קשיים לא נחוצים בפני בעלי דין, מקום בו ניתן להקל. אין מדובר במוצא אחרון, בו ינקוט בית משפט רק אם כלו כל הקצים, ולא נמצאה כל אפשרות אחרת לשמיעת העד, כפי שטען ב"כ הנאשם. כמו כן לא מצאתי לנכון לקיים מעין "משפט זוטא" על מנת לקבל את עמדת העדים באופן ישיר, וחזקה על המאשימה כי הציגה את עמדת הרשויות נאמנה.

עוד אוסיף, כי ב"כ הנאשם ביסס את טיעונו על טעמים דיוניים, אך לא הצביע על כל פגיעה בהגנת הנאשם, או ביכולתו של בית המשפט להעריך את משקל העדויות, אם ישמעו העדים בדרך של ויעוד חזותי.

לאור האמור מעלה, מקבל את הבקשה לשמוע את עדים מס' 17 ו- 18 בדרך של ויעוד חזותי. מועד הדיון יקבע בישיבת התזכורת שתתקיים ביום 7.11.19.

ניתנה היום, י"ט אלול תשע"ט, 19 ספטמבר 2019, בהעדר הצדדים.